

 ÖSTHAMMARS KOMMUN <small>- EN DEL AV RÖSLAGEN</small> Socialförvaltningen	Författare: Eva A Lindholm	Granskad av: Margaretha Borgström	Fastställd av: Socialnämnden	Utgivningsdag	Utgåva nr 1	Giltig tom
Avsnitt TILLÄMPNINGSREGLER FÖR AVGIFTER INOM VÅRD OCH OMSORG						

Inledning

I socialtjänstlagen och dess förarbeten finns bestämmelser som reglerar hur kommunen ska beräkna och handlägga den enskildes avgifter. Nivån på avgifterna har beslutats av kommunfullmäktige 20130611 och ska årligen räknas upp enligt konsumentprisindex. Tillämpningsreglerna är ett komplement till detta och tar upp frågor som kommunen har rätt att besluta själv om.

Beräkning av förbehållsbelopp

Med ledning av ett lagstadgat minimibelopp ska kommunen beräkna ett förbehållsbelopp. Förbehållsbeloppet ska täcka normala levnadskostnader och den faktiska boendekostnaden.

De generella förbehållsbeloppen följer de minimibelopp som fastställts av riksdagen. För personer under 65 år gäller förhöjt minimibelopp med 10 %. Tillägg för barn ingår med de belopp som gäller i Konsumentverkets hushållsbudget. För ungdomar under 18 år i eget boende med egna inkomster och som är brukare gäller samma förbehållsbelopp som för vuxna.

Generellt tillägg till minimibeloppet

För brukare i kommunens särskilda boendeformer med permanent boende enligt helinackorderingsprincipen ska ett generellt tillägg till förbehållsbeloppet göras med mellanskillnaden mellan brukarens matabonnemangskostnad och det belopp som ingår i livsmedelsposten i minimibeloppet.

Individuella tillägg till minimibeloppen

Sker efter behovsprövning. Detta kan gälla om brukaren har "ett varaktigt behov av ett inte oväsentligt högre belopp" än det som omfattas av minimibeloppet. Med varaktigt behov avses minst sex sammanhängande månader och beloppet måste minst uppgå till 200 kr per månad. T.ex. fördyrad kost, underhåll, arbetsresor, god man mm.

Minskning av minimibeloppet

En minskning av förbehållsbeloppet görs med sådana kostnadsposter som redan ingår i hyra, avgifter eller att posten tillhandahålls kostnadsfritt till ett belopp motsvarande kostnadspost i Konsumentverkets hushållsbudget. T.ex. tv-avgift, hushållsel, vissa förbrukningsvaror.

Bostadskostnad

Beräknas enligt Försäkringskassans regler för BTP. Eventuella driftkostnader beräknas rutinmässigt enligt Försäkringskassans schablonbelopp men det är de faktiska boendekostnaderna som gäller om sådana är kända eller kan styrkas.

Avgiftsunderlag

Aktuella och senaste uppgifter om pensioner mm. inhämtas för att göra en slutlig skatteberäkning på årsbasis och divideras med tolv för att komma fram till en månadsinkomst efter skatt. Uppgifter som inte kan eller får inhämtas via datamedia insamlas direkt hos brukaren genom en särskild uppgiftsblankett.

Att uppmärksamma:

- Barnbidrag, underhållsbidrag och bidragsförskott räknas som inkomst då barntillägg medges i förbehållsbeloppet.
- Kapitalvinster/förluster ingår inte i kommunens inkomstbegrepp.
- Kyrkoskatt avräknas inte från inkomsterna
- S.k. civilrättsliga avtal påverkar inte avgiftsunderlaget.
- Om brukare är berättigad till bostadsstöd ska denne informeras om möjligheten att söka detta.
- Sammanboende räknas som ensamstående från avgiftssynpunkt. Vars och ens av deras inkomster ligger således till grund för avgiftsberäkningen.

Avgifter inom ”maxtaxa”

Avgift för trygghetslarm

En fast avgift tas ut fr.o.m. den månad trygghetslarmet installerats. Avgift betalas alltid för hel månad.

Avgift för hjälp i hemmet, ledsagning och avlösarservice enl. SoL

Avgiften för service- och omvårdnad (hjälp i hemmet) i ordinärt boende, ledsagning och avlösarservice baseras på utförd tid per månad för genomförda insatser. Observera att vid avlösarservice tas ingen avgift ut de första tio timmarna per månad.

Hälso- och sjukvårdsinsatser

Vid hembesök av kommunsjuksköterska, arbetsterapeut eller sjukgymnast uttages avgift per besök och månad, men högst fyra besök per månad debiteras.

Vid förskrivning av hjälpmedel ingår bedömning, utprovning och en uppföljning. En förskrivning debiteras som ett besök. Avgift uttas efter första hembesöket i förskrivningen.

Vid delegerad hemsjukvård uttages en fast avgift per påbörjad månad. Hel månadsavgift tas ut om insatsen utförts någon gång under kalendermånaden.

Avgift uttas ej för barn och ungdomar under 20 år och vid uppsökande verksamhet.

Tekniska hjälpmedel

För tekniska hjälpmedel uttages fastställd avgift per påbörjad månad.

Särskilda boendeformer – permanent boende/korttidsplats

Brukare i särskilt boende, som drivs med heldygnsomsorg, debiteras en avgift som motsvarar maxtaxan. Avgiften debiteras oberoende av service- och omvårdnadsinsatser. För permanent boende mer än tre dygn per månad debiteras hel avgift. Vid vistelse på korttidsplats mer än tre dygn i följd debiteras hel avgift. Inga frånvaroavdrag medges.

Avgift vid frånvaro

Den som önskar avstå eller avsluta sin insats ska avboka den senast en vecka i förväg till berörd personal. Avgift debiteras annars för inplanerad tid. Vid sjukhusvistelse debiteras avgift enbart för utförd tid, gäller ej särskilt boende.

Måltidspriser

Abonnemangskostnad för matdistribution i ordinärt boende

Avgift tas ut per månad för beviljat matabonnemang, hel-, del- eller halvabonnemang. Distributionen av mat är avgiftsfri.

Tar man färre portioner än beviljat görs inget avdrag om inte uppehållet är på grund av sjukhusvistelse eller vistelse på korttidsplats. Om man har minst 5 dagars sammanhängande uppehåll av matdistributionen av andra skäl får man avdrag om man i för tid informerat om detta.

För brukare som har en avgiftsbelagd insats jämte matdistribution ska regeln om fördyrad levnadskostnad tillämpas om behovet överstiger sex månader och merkostnadsbeloppet uppgår till minst 200 kr per månad.

Abonnemangskostnad för måltider i särskilt boende

Kostnaden debiteras per månad enligt kommunens fastställda måltidsprislista. Kostnaden tas ut som en dygnskostnad eller ett månadsabonnemang. Specialkost och s.k. näringstillskott ingår i kostnaden. Heldagskost i särskilt boende ger förhöjt minimibelopp

Ingen kostnad för mat tas ut vid sjukhusvistelse eller vid minst 5 dagars sammanhängande frånvaro om man i för tid informerat om detta.

Abonnemangskostnader för måltider på korttidsplats (SoL)

Kostnaden tas ut för samtliga närvarodagar som en heldygnskostnad med samma belopp som gäller för permanent vistelse i omvårdnadsboende. Avgiften för kost på korttidsplats ger förhöjt minimibelopp endast om behovet bedöms vara varaktigt.

Abonnemangskostnader för måltider i korttidsboende för funktionshindrade (LSS)

Kostnaden debiteras per månad enligt kommunens fastställda måltidsprislista

Avgift för vårdplats hos annan vårdgivare

Om en person, för vilken kommunen har betalningsansvaret för vården, vistas i särskild boendeform hos annan vårdgivare ska avgifter enligt Östhammars kommuns avgiftssystem användas. Om hyresuppgift saknas åsätts en bostadskostnad motsvarande likvärdig bostad i kommunens särskilda boendeformer.

Avgiftsbeslut

I beslutet ska framgå vilka uppgifter som använts i avgiftsunderlaget och beloppen för de slutliga avgifterna. Besluten ska normalt ges en giltighetstid på högst ett år, d v s tills nästa generella omprövning av avgifterna.

Brukare kan välja att inte lämna inkomstuppgift och erhåller då beslut om högsta avgift. I de fall brukaren inte lämnar erforderliga uppgifter eller lämnar uppenbart felaktiga uppgifter för att avgiftsprövningen ska kunna göras på ett korrekt sätt beslutas också högsta avgift. Rättelse av avgift kan göras både till fördel och till nackdel för den enskilde retroaktivt i högst tre månader från att nya uppgifter inkommit till socialförvaltningen.

Nedsättning av avgift och avgiftsbefrielse

Brukaren har alltid rätt att få en individuell prövning och eventuell nedsättning av avgiften alternativt avgiftsbefrielse då speciella skäl åberopas (dock endast i fall då förbehållsbeloppet ej uppnåtts).

Dubbla bostadskostnader

Vid ensamståendes eller båda makars/sambors stadigvarande flyttning till bostad i särskild boendeform ska ekonomisk möjlighet finnas att avveckla den tidigare bostaden. Denna avvecklingstid får uppgå till högst tre månader. Uppsägning/försäljning av bostaden ska ske snarast efter inflyttning till särskilt boende om nedsättning av avgift alternativt uppskov med hyran ska kunna medges. Intyg ska uppvisas.

Under den tid som den enskilde har dubbla bostadskostnader kan bostadskostnaderna för båda bostäderna komma att avräknas mot nettoinkomsterna i sådan omfattning att den enskilde uppnår fastställt förbehållsbelopp för övriga levnadskostnader. Vid behov sker minskning av avgifter inom "maxtaxa" därefter minskning av måltidspriset.

Kvarboendeskydd för hemmavarande make/sammanboende

När avgifterna fastställs ska kommunen försäkra sig om att omsorgstagarens make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation

Vid beräkning av avgiftsutrymme läggs makarnas gemensamma inkomster samman och fördelas därefter med hälften på vardera maken. Vid behov ska medel från beräknat avgiftsutrymme föras över på hemmavarande make så att förbehållsbeloppet garanteras.

Negativt avgiftsutrymme

Om fullt förbehållsbelopp ej uppnås och rätt till bostadstillägg föreligger kan efter individuell prövning jämkning av kostavgift beslutas. Jämkning ställs i relation till gällande norm för försörjningsstöd och kan beviljas med högst det belopp som ingår som tillägg för livsmedel i det förhöjda förbehållsbeloppet.